

972

సర్వోన్నత న్యాయస్థాన నోవోదోకలు
[1998] 3 S.C.R.

హాలీకౌమ్ లిమిటెడ్ మర్యు ఇతరులు
వర్సస్
మహారాష్ట్ర రిజర్వ్ రిటర్న మర్యు ఇతరులు
ఆగస్టు 4, 1998

[ఎమ్.ఎమ్.మన్ చి, సీజా మర్యు కా.వాంకటస్వామి, న్యాయమూర్తులు]

బొంబాయి నోషేధ చట్టము, 1949-సెక్షన్ 58-ఎ-పర్యవేక్షణ భారములు- మనరాలలోచన మారుగుదల -లైసెన్స్ చట్టం పరకారం పరత తర్మామాసికం పరారంభంలో కంపనీ ముందస్థుగా పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను చాలలోస్థుంది. వతనాలు మర్యు పరభుత్వ కరుమ భత్యం పరకారం పరత తర్మామాసికం పరారంభంలో అగ్రముగా పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను చాలలోంచే కంపనీ. పర్యవేక్షణ క్షం న్యమించబడిన సబ్బందినీ మనరావృత్త పరభావంతో పైకి సవరించారు-పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను పైకి సవరించడం మర్యు జీతం యొక్క అటువంటి మారవాన్వయంగా మనరవీమరశ కారణంగా భారములు భేదాత్మక మౌత్తాన్వయంగా మారవాన్వయంగా డిమాండ్ చేయడం-చట్టవారుదధం మర్యు రిజర్వ్ పరభుత్వ అధికారానీకీ మించినదీ.

అప్పీలుదారు మద్యహనాల ఉత్పత్తిలో, దేశీ మద్యం మర్యు మద్యంపై ఆధారిత రసాయనాల తయారీలో న్యమగ్నమై ఉన్నారు. బొంబాయి నోషేధ చట్టం, 1949 యొక్క సెక్షన్ 58-A పరకారం, పరత తర్మామాసికం పరారంభంలో అప్పీలంటి పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు ముందుగానే చాలలోంచాలసీ ఉంటుంది. ఇదీ మద్య ఉత్పత్తి, న్యవ మర్యు పంపిణీ ఆపరేషన్ల పర్యవేక్షణ క్షం న్యమిత సబ్బంది ఖర్చుల కారకు అమతుంది. ఆ సబ్బంది/పరభుత్వ ఉద్యోగుల జీతాలు మర్యు కరుమ బత్తము గతకాలికంగా పంచబడ్డాయీ. దాని ఫలితంగా పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను గతకాలికంగా పంచడం జరిగింది మర్యు పర్యవేక్షణ ఛార్జీల వ్యత్యాస రకాన్వయ చాలలోంచాలసీందీగా అప్పీలంటి కు డిమాండ్ న్నోటీసు జారీ చేయబడింది.

ఈ అభ్యయధనతో వ్యధితుడు ప్టిషనర్ హైకోర్టులో రీట్ ప్టిషన్ అప్పీలు చేశారు. హైకోర్టు డివిజన్ బంచ ఈ అభ్యయంతరకరమైన డిమాండ్ను సమర్థించింది. అందువల్ల, స్పష్ట లీవ్ ద్వారా ఈ అప్పీల్.

అప్పీల్ను అనుమతించడం, ఈ కోర్టు

హౌల్ డ్డో: 1.1. బాంబే నోషోధ చట్టము సౌక్ష్మన్ 58-ఎ నోబంధనలకు అనుగుణంగా, లైసెన్సీస్ యొక్క నోయములు మరీయు షరతులు, బాండ్ డ్డో గోడ్ డ్డోలో వసోతుమలను నోల్వ చోసో లైసెన్సీస్ యొక్క వోధో, అభోనోశో చోతమైన మోతతానోనో చోల్ లోంచడం మరీయు పోరతో తోరైమాసోకం పోరారంభంలో ముందుగానో చోల్ లోంచోల్ సో ఉంటుందో మరీయు ఆ ఛోరజోలీలు చోల్ లోంచకుండా, వసోతుమను అమోమకం బాండ్ డ్డో గోడ్ డ్డో నుండ్ కథనానోనో తోలగోంచవోచు. వోటోలో ఏదో లోదు. మనరోవోనోయోగ పోరభావంతో పర్యవోక్షణ ఛోరజోలను వసూలు చోయడానోకో రోషోటోర పోరభుతోవం లోదో కమోషనరోకు నోబంధనలుం ఉంటుందో. సౌక్ష్మన్ 58 - ఎ యొక్క పదాలు, "అటువంటో సోబోబందో ఖరోచు రోషోటోర పోరభుతోవనోకో చోల్ లోంచబడుతుందో", ఇదో బాండ్ డ్డో గోడ్ డ్డోలో వసోతుమలను నోల్వ చోసోన కాలానోకో సోబోబందో పోందో ఖరోచును సూచోసోతుందో మరీయు అటువంటో మారుమూల పరీసోధోతుల కారణంగా రోషోటోరం భరీంచోల్ సోన సంఘటనను సూచోంచదు. దోనో సోవంత ఉదోయోగుల వోతన పోరమాణాల పోకో సవరణ తరువోత తోదో.

ఎం/ఎస్ బోలొమోరీయో & సనోసో వో.మహారోషోటోర రోషోటోరం & ఇతరులు, (1990) 2 బొంబాయో సో.ఆరో. 108 (నోగోహారో బోంచో) ఆమోదోంచోందో.

ఎం/ఎస్ మోక్ డోవోల్ & కో కోసు, ఏ.ఐ.ఆరో. [1977] ఎస్.సో. 1459 మరీయు ఆదోయమ వనోను అధోకారో వో. ఐ.ఎం.సో. పోనోకోసో, ఏ.ఐ.ఆరో. (1970) ఎస్. సో. 385, పోరసోతోవోంచబడోందో.

2. చట్టము సౌక్ష్మన్ 58-ఎ పోరభుతోవనోకో అనుమతో ఇచోచోనటోలు కనోపొంచడం లోదు. ఖరోచుల పరీమాణానోనో రోటోరొసోపోకోటోవోగో పోంచడానోకో, లోదో అంచనో వోయడానోకో ఎటువంటో వారంటో లోదు ఖరోచు అంచనో వోయబడోన సమయంలో ఊహోంచలోనో సంఘటనల ఆధారంగా ఖరోచుల మోతతానోనో ఆరోపణ చోయడానోకో రూల్ మోకోంగో అధోరీటోకో పోరతోనోధో బృందం ఉందో. నోయోసోధోనాలు సోపషోటమైన పదాలు లోదో అవసరమైన చోకోకుల దోవారో చట్టసభ యొక్క ఉదోదోశోయంగా కనోసోతో తపోవ హోకోకులను పోరభావోతం చోసో కోతతో చట్టాలను మనరొలొచనలొ ఆపోదోంచమ. [977- సో]

3. వసోతుమల ధరను నోరొణయోంచడానోకో వోలుగో తోము చోల్ లోంచోల్ సోన ఖరోచులను అగోరొమముగో తోలుసుకోవడానోకో హోకోకు ఉనోన అపోవోలుదోరులు, పోరతోవోదులు, ఆ పదోధతోలొ వోయవహారోంచో, అపోవోలుదోరులకు వసోతుమలను వోకోరయోంచడానోకో సమరొధవంతమైన పోరతోనోధోయంపై అనుమతోంచోన తరువోత, రోబోయో తోరైమాసోకానోకో పర్యవోక్షణ భారములు పోరోకొనోన తోరైమాసోకానోకో నోరొణయోంచబడోడోయో, ఇపోమడు వోరు చోపోవోన

పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు రూ.1,54,379.79 కాలం 1970 నుండి 1979. అయితే, 1979 జూలై 19 నాటి లోఖ పరకారం, కంపానీ నుండి అవకలన మూతాన్ నో వసూలు చేయడానికి పరతీవాదులు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకోలేదు. అయితే, 1983 ఏప్రిల్ 7వ తేదీన కంపానీకి 1989 మార్చి 21వ తేదీన డిమాండ్ నోటీసు వచ్చింది, పర్యవేక్షణ భారములు యొక్క అవకలన మూతాన్ నో రూ. 99, 702.10 ఈ డిమాండ్ నోటీసు అందిన తేదీ నుండి వంటన 15 రోజులలోపు, వీలమైతే భూ ఆదాయ బకాయీలుగా మూతాన్ నో తీరగో పొందడానికి చట్టపరమైన చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

డిఫరెన్షియల్ పర్యవేక్షణ భారములు పైన పేర్కొన్న డిమాండ్ తో వ్యధితుడు గతానుగతీకంగా, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద రిట పీటిషన్ నం. 1672/83 ను దాఖలు చేయడం ద్వారా కంపానీ హైకోర్టును ఆశ్రయించింది. ఈ రిట పీటిషన్ ను రిట పీటిషన్ నం. 940/82 తో పాటు వినబడింది మరియు పరధాన తీర్పు రిట పీటిషన్ నం. 940/82 లో ఇవ్వబడింది. అవకలన పర్యవేక్షణ భారములు వాదాస్పద డిమాండ్ ను బొంబాయి హైకోర్టు డివిజన్ బొంబాయి తీర్మానంగా సమర్థించింది. 12.9.90 వ్యధితుడు బొంబాయి హైకోర్టు తీర్మానంతో బాధపడిన కంపానీ, సప్లై లీవ్ ద్వారా ఈ అప్పీల్ ను ఎంచుకుంది.

డివిజన్ బొంబాయి యొక్క వాదాస్పద తీర్మానం అదే అంశంపై అదే హైకోర్టు యొక్క మునుపటి డివిజన్ బొంబాయి తీర్మానం వరుద్ధంగా ఉందని అప్పీలుదారుల తరఫున హాజరైన లార్జన్ డ్ న్యాయవాదీ-కంపానీ సమర్థించారు. ఎమ్/ఎస్ జి. బిల్ మోరాయా & సన్స్ వీ. మహారాష్ట్ర రిపోర్ట్ & ఇతరులు, (1990) 2 బొంబాయి సీ. ఆర్. 108 (నాగ్ మార్ బొంబాయి)లో మరొక డివిజన్ బొంబాయి పేర్కొనబడింది. డిఫరెన్షియల్ పర్యవేక్షణ భారములు ఇదే వీలమైన డిమాండ్ ను వానకీ తీరగో కౌట్ పోసింది. అందువల్ల, అదే అంశంపై మునుపటి డివిజన్ బొంబాయి తీర్మానం వానకీ, అప్పీల్ కింద ఇచ్చిన తీర్మానం కౌనసాగించలేము.

పరతీవాదుల తరఫున హాజరైన లార్జన్ డ్ న్యాయవాదీ, అప్పీల్ కింద తీర్మానం ఇచ్చిన తర్వాత ఆధారపడుతూ, డివిజన్ బొంబాయి తీసుకున్న నోరణయాలకు మద్దతు ఇచ్చారు.

బొంబాయి నోషీధ చట్టం, 1949 లోని సెక్షన్ 58-A పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు అని పిలవబడే వాటిని వసూలు చేయడానికి మరియు వసూలు చేయడానికి రిపోర్ట్ పరభూతానికి వీలు కల్పిస్తుంది. పరతీ తీర్మానానికి పరారంభంలో ఈ పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు ముందుగానే వసూలు

చేయడం సాధారణ వాషయం. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు వేతనాల సవరణ పర్యవసానంగా ముందస్తుగా ఈ పర్యవేక్షణ ఛార్జీల సేకరణను సవరించవచ్చా అనేదో పరిశీలించాలసిన ప్రశ్న. అటువంటి పునర్వ్యవస్థీకరణ మర్యు అవకలన పర్యవేక్షణ ఛార్జీల సేకరణను పునరాలోచనలో సమర్థనీతూ, అప్రోప్ కింద తీర్పులలో నేర్చుకున్న న్యాయమూర్తులు పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు చాలాలోంచే బాధ్యత మర్యు వాటి పరిమాణీకరణ రాండు వేర్వేరు భావనలు మర్యు అందువల్ల, బాధ్యతను పునరాలోచన ప్రభావంతో వాధించలేదు, కానీ కేవలం రాటర్నోస్పాక్టోవ్ ఎఫ్కాట్తో రేట్లు సవరించబడతాయి. పైన వేర్కొన్న నోరణయానోకి రావడానోకి డివజన్ బాంచ్ రేట్ పోషన్ నం.631/82 లో ఒకే న్యాయమూర్తు తీర్పుపై ఆధారపడింది. ఒక వాషయం లేదా వాస్తవంగా, రేట్ పోషన్ నం.631/82 లోనో సంగీల్ జడ్జి తీర్పును ఎమ్/ఎస్ జె. ఇ. బిల్మోరీయా కేసులో (సుప్రా) 1.8.89 పై బాంబే హైకోర్టు యొక్క మునుపటి డివజన్ బాంచ్ ప్రవృత్తిగా తోసించుచోందనో మేము కనుగొన్నాము. ఈ డివజన్ బాంచ్ తీర్పును తరువాత డివజన్ బాంచ్ దృష్టికి తీసుకురాలేదనో మేము భావోస్తున్నాము, లోకపాతే వారు ఈ సమస్యను పాదీద బాంచ్కు సూచించకుండా మారతీగా వ్యతిరేక దృక్పథానో తీసుకునేవారు కాదు. ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాదీ అయిన శ్రీ నర్గోల్కర్ అందించిన సమాచారం ప్రకారం ఎమ్/ఎస్ జె.ఇ. బిల్మోరీయా యొక్క కేసులో తీర్పును రావాన్యా సవాలు చేయలేదనో మేము గమనించాము.

ఎమ్/ఎస్ జె. ఇ. బిల్మోరీయా కేసులో, డిఫరన్షియల్ పర్యవేక్షణ భారములు డిమాండ్ గతానుగతీకంగా డివజన్ బాంచ్ వాదనలు అధికార పరోధీ లేకుండా, ఈ కోరందీ పదాలలో ఉన్నాయీ:-

"బాంబాయీ నోషీధ చట్టము సెక్షన్ 58-ఎ లోనో నోబంధనలు పైన, పర్యవేక్షణ భారములు ప్రశ్నకు సంబంధించిన సంబంధిత న్యాయమాల మర్యు లైసెన్స్ షరతులను మేము ఇవ్వటాకే ఎత్తీ చూహాము. బాంబాయీ నోషీధ చట్టము సెక్షన్ 58-ఎ నోబంధనలను అనుసరించీ, లైసెన్స్ న్యాయమాల మర్యు షరతులు, ప్రతి తీర్మానీకం ప్రారంభంలో పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను ముందస్తుగా చాలాలోంచవలసీ ఉంటుంది మర్యు ఆ ఛార్జీలను చాలాలోంచకుండానే, వస్తువులను బాండ్ వేర్హాస్ నుండి అమ్మకానోకి తీసీవేయవచ్చు, ప్రవృత్తిగా బాండ్ వేర్హాస్ లో వస్తువులను నోవ చేసీ లైసెన్స్ దారు యొక్క వాధీ ఉంటుంది. నోరణాలోంచబడిన మర్యు ముందుగా చాలాలోంచవలసిన మూతనో మాత్రమే చాలాలోంచాలీ. ఈ నోబంధనలలో ఏదీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానోకి లేదా

కమిషనర్ కు మనరావుత్త పరభావంతో పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను వసూలు చేసే అధికారాన్ని కల్పించదు. సప్లైటంగా, ఎప్ మడు సౌకర్షన్ 58-ఎ "అటువంటి సర్బబందో ఖర్చు రూప్ ట్ ర పరభుత్వనానికి చౌల లించబడుతుంది" అనే పదాలను ఉపయోగిస్తుంది, ఇదో బాండ్ డ్ గో డ్ డ్ గో లో వస్త్రుమలను నోల్వ చేసిన కాలానికి సర్బబందో పాందో ఖర్చును సూచిస్తుంది మరియు అటువంటి మారుమూల పరిస్థితుల కారణంగా రూప్ ట్ రం భరించాలసిన సంఘటనను కాకుండా, తరువాత తేదీలో తన సొంత ఉద్యోగుల వేతన పరమాణాలను పైకి సవరించడం వంటిది.

ఎప్/ఎస్ మార్క్ డోవాల & కో కేసు, ఎ.ఐ.ఆర్ 1977 ఎస్.సి. 1459 (సైన్ పేర్కొన్న) లో సూచించినట్లుగా ఎక్స్ సైజ్ సుంకం యొక్క సప్లై వాన్ నో మనం గుర్తుంచుకోవాలి, ఇదో తయారీదారు లోదా ఉత్పత్తిదారు అంతిమ వనీయోగదారునికి బదిలీ చేసే పర్యక్ష సుంకం, అంటే అంతిమ సంభవం ఎల్ లవ్ మడూ వనీయోగదారుపై ఉంటుంది. బాండ్ డ్ గో డ్ డ్ గో నుండి వస్త్రుమలను తొలగించిన అనేక సంవత్సరాల తరువాత, లైసెన్సుదారులకు వేతన-పరమాణాల పైకి సవరణ యొక్క సంఘటనలను బదిలీ చేయడానికి పర్యవేక్షించడం ద్వారా, పరతీవాదులు బాండ్ డ్ గో డ్ డ్ గో లో వస్త్రుమలను నోల్వ చేసే ఖర్చును అంతిమ వనీయోగదారునికి బదిలీ చేయడం పటిష్టనర్లకు అసాధ్యం, మరియు ఇదో సప్లైటంగా పరతీవాదులను అనుమతించలేము, ఎందుకంటే అటువంటి పరిస్థితుల పటిష్టనర్లు ఎన్ నడూ ఊహించలేదు, మరియు పరతీవాదుల ఏకపక్ష చర్య, ఎటువంటి అదనపు బాధ్యత ఉండకూడదు పటిష్టనర్లపై వేధించారు.

(ఆదాయపు పన్ను అధికారి వీ. ఎం. సి. పాన్ నూస్), ఏ.ఐ.ఆర్. 1970 ఎస్. సి. 385 లో గమనించినట్లుగా, మనరావుత్త కార్యకలాపాలను కలిగి ఉన్న చట్టాలను రూపొందించడానికి సార్వభౌమ శాసన మండలికి అవకాశం ఉంది. పార్లమెంటు చట్టం చేసినప్పుడు మనరావుత్త చట్టాలు, అటువంటి చట్టాలు పరార్థమకంగా పరశ్చనార్థకమైనవి అనడంలో సందేహం లేదు, మరియు మానవజాతి పరవర్తనను నీయంతరించాలసిన చట్టం, మౌదటసారి పరవేశపాట్లను ప్షయత్ చర్యలతో వ్యవహరించడానికి, మరియు అప్ పటి పరస్థుత చట్టం శాసనము వేశ్ వాసంపై నర్ వహించిన గత లావాదేవీల సప్లై వాన్ నో మార్చకూడదు అనే సూధారణ సూత్రానికి వీరుద్ధంగా ఉండాలి. అందువల్ల, న్యాయస్థానాలు మనరాలోచనను ఆపాదించవు.

వ్యక్తపరిచే పదాలు లేదా అవసరమైన చోక్కుల ద్వారా తప్ప, హక్కులను ప్రభావితం చేసే కార్యక్రమ చట్టాలు, శాసన మండలి ఉద్దేశం అలాంటిదని తలుస్తోంది. ఇక్కడ, బొంబాయి నీషేధ చట్టము సెక్షన్ 58-ఎ ఖర్చుల ప్రమాణాని ప్రాచీనానికి గతానుగతీకంగా ప్రభుత్వాని అనుమతించినట్లు మాకు కనిపించడం లేదు, ఖర్చులు అంచనా వయబడిన సమయంలో ఊహించలేని సంఘటనల ఆధారంగా ఖర్చుల మార్గతాని ఆరోపణ చేయడానికి రూల్ మేకింగ్ అథారిటీకి ప్రతినీధి బృందం ఉందని అంచనా వయబడినకి ఎటువంటి మార్గాల లేదు.

ప్రతిపక్షాలు తమ వ్యవహారములు ఎలా ఆదేశిస్తారో వారంగా వారించిన తరువాత, ప్రతిపక్ష యొక్క పేరా 2 యొక్క గ్రాండ్ నాం. (vi) లో ప్రతిపక్షాలు సంబంధిత షరతులు మరియు నిబంధనలు యొక్క హాతుబద్ధమైన వారణపై, వసతుల ధరను నిర్ణయించడానికి వీలుగా మారు చాలావలసిన ఖర్చులను అగ్రముగా తలుసుకొవడానికి హక్కు కలిగి ఉన్నారని, ప్రతివాదులు, పద్ధతిలో వ్యవహారించి, రాబోయే తర్వాతమాసికానికి ప్రయవేశ్షణ భారములు చాప్పీన తర్వాతమాసికానికి నిర్ణయించబడిందని సమర్థవంతమైన ప్రాతినీధియంపై వసతులను వ్యక్తించడానికి ప్రతిపక్షాలకు అనుమతించారు, ఇప్పుడు మారు చాప్పీన ప్రాతినీధియంపై తిరిగి వాళ్లడానికి మరియు అదనపు మార్గతాని డిమాండ్ చేయడానికి అనుమతించబడరు, ముఖ్యంగా 5.5.1970 నుండి మనరావృత ప్రభావంతో."

ఈ రౌండు డివిజన్ బాంబ్ తీర్మల ప్రశ్నలలో, ఎం/ఎస్ జి. ఇ. బిల్ మోరీయా కేసులో తీసుకున్న దృక్పథం మాకు ప్రశంసీతుంది మరియు అందులో ఇవ్వబడిన కారణాలు బాగా ఆధారపడతాయని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. అందువల్ల, అవకలన ప్రయవేశ్షణ ఛార్జీల యొక్క డిమాండ్ను మనరాలలోచనలో కనసాగించలేమని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము మరియు తదనుగుణంగా అప్పీల్లోనో తీర్మలు సక్రమ పాటడంతోపాటు కంపనీ దాఖలు చేసిన రిట్ ప్రతిపక్ష నం.1672/83 అనుమతించబడుతుంది. ప్రారంభంలో అడిగిన ప్రశ్నకు ప్రతికూలంగా సమాధానం ఇవ్వబడుతుంది.

ఫలితంగా, ఖర్చుకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తరమ లేకుండా అప్పీల్ అనుమతించబడుతుంది.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.

